

EUROPOS CENTRINIS BANKAS

Intarpas

ECB EKSPERTŲ MAKROEKONOMINĖS PROGNOZĖS EURO ZONAI

Remdamiesi iki 2006 m. vasario 17 d. turėta informacija, ECB ekspertai numatė euro zonos makroekonominę raidą¹. Numatoma, kad 2006 m. vidutinis metinis realiojo BVP augimas bus 1,7–2,5%, 2007 m. – 1,5–2,5%, o bendras suderintas vartotojų kainų indeksas (SVKI) vidutiniškai didės 1,9–2,5% (2006 m.) ir 1,6–2,8% (2007 m.).

Techninės prielaidos dėl palūkanų normų, valiutų kursų, naftos kainų ir fiskalinės politikos

Daroma techninė prielaida, kad prognozės laikotarpiu trumpalaikės rinkos palūkanų normos ir dvišaliai valiutų kursai nesikeis ir bus tokie kaip dvi savaites iki 2006 m. vasario 7 d. Pagal 3 mėn. EURIBOR nustatomos trumpalaikės palūkanų normos turėtų nesikeisti ir būti 2,55%. Remiantis technine stabilaus valiutų kurso prielaida, galima teigti, kad euro ir JAV dolerio keitimo kursas bus 1,21, o euro efektyvusis keitimo kursas – 1,2% mažesnis už 2005 m. vidurkį.

Techninės prielaidos dėl ilgalaikių palūkanų normų, naftos ir ne energetikos žaliavų kainų grindžiamos 2 savaitėmis iki vasario 7 d. rinkos lūkesčiais. Su euro zonos 10 m. vyriausybės obligacijų nominaliu pajamingumu susiję rinkos lūkesčiai leidžia tikėtis augimo nuo vidutiniškai 3,6% (2006 m.) iki vidutiniškai 3,7% (2007 m.). Sprendžiant pagal ateities sandorių rinką, numatoma, kad vidutinės metinės naftos kainos bus 66,1 JAV dolerio už barelį (2006 m.) ir 67,5 JAV dolerio už barelį (2007 m.). Daroma prielaida, kad ne energetikos žaliavų kainos JAV doleriais 2006 m. vidutiniškai pakils 13,7%, o 2007 m. – 3,8%.

Fiskalinės politikos prielaidos pagrįstos atskirų euro zonos šalių nacionalinių biudžetų planais. Jos apima visas politikos priemones, kurias jau patvirtino parlamentas arba kurios yra išsamiai apibrėžtos ir labai tikėtina, kad bus patvirtintos.

Prielaidos dėl tarptautinės aplinkos

Tikimasi, kad prognozės laikotarpiu euro zonos išorės ekonominė aplinka ir toliau bus palanki. Numatoma, kad JAV realusis BVP turėtų ir toliau sparčiai augti, nors ir truputį lėčiau. Azijos šalyse, išskyrus Japoniją, realiojo BVP augimo tempas ir toliau turėtų būti gerokai didesnis negu pasaulio vidurkis, nors šiek tiek mažesnis negu pastaraisiais metais. Numatoma, kad daugelyje didžiųjų šalių augimas taip pat ir toliau bus dinamiškas.

Apskritai numatoma, kad vidutinis metinis pasaulio realusis BVP už euro zonos ribų 2006 m. didės 4,9%, o 2007 m. – 4,5%. Numatoma, kad euro zonos išorės eksporto rinkos 2006 m. augs apytikriai 7,3%, o 2007 m. – 6,9%.

¹ ECB ekspertų makroekonominės prognozės papildoma Eurosistemos ekspertų makroekonominės prognozės, kurias du kartus per metus kartu rengia ECB ir euro zonos nacionalinių centrinių bankų ekspertai. Rengimo metodai atitinka Eurosistemos ekspertų makroekonominių prognozių rengimo metodus, aprašytus „A guide to Eurosystem staff macroeconomic projection exercises“, ECB, 2001 m. birželio mėn. Kadangi su prognozėmis yra susijęs neapibrėžtumas, pateikiamos kiekvieno kintamojo tikėtinos ribos. Jos pagrįstos skirtumu tarp faktinių rezultatų ir keleto ankstesnių metų prognozių. Ribos yra dvigubai platesnės už šių skirtumų vidutinę absoliučią vertę.

Numatomas realiojo BVP augimas

Remiantis išankstiniu Eurostat įverčiu, 2005 m. ketvirtąjį ketvirtį, palyginti su ankstesniu ketvirčiu, euro zonos realiojo BVP augimas sumažėjo iki 0,3%. Tačiau naujausi rodikliai leidžia manyti, kad šiuo metu ekonominės veiklos augimas vėl spartėja, o realiojo BVP augimas tikriausiai sulėtėjo tik trumpam. Atsižvelgiant į tai, numatoma, kad 2006 m. vidutinis metinis realiojo BVP vidutinis augimo tempas bus 1,7–2,5%, 2007 m. – 1,5–2,5%. Dėl numatomos nemažėjančios užsienio paklausos vienas iš augimą lemiančių veiksnių bus didėjantis eksportas, kuris ir toliau turėtų skatinti ūkio aktyvumą. Numatoma, kad privatus vartojimas didės panašiai kaip ir realiosios disponuojamosios pajamos, kurias turėtų skatinti prognozės laikotarpiu šiek tiek didėsiantis užimtumas. Vis dėlto tikimasi, kad 2006 m. kilsiančios energijos kainos ir 2007 m. didėsiantys netiesioginiai mokesčiai mažins vartojimą. Bendros investicijos į pagrindinį kapitalą pastaruoju metu padidėjo ir prognozuojama, kad sparčiai didės esant palankioms finansavimo sąlygoms, dideliame pelningumui ir palankioms paklausos perspektyvoms. Numatoma, kad privačios gyventojų investicijos prognozės laikotarpiu ir toliau šiek tiek didės.

A lentelė. Makroekonominės prognozės euro zonai

(vidutiniai metiniai pokyčiai, procentais)¹

	2005 m.	2006 m.	2007 m.
SVKI	2,2	1,9–2,5	1,6–2,8
Realusis BVP	1,4	1,7–2,5	1,5–2,5
Privatus vartojimas	1,4	1,1–1,7	0,6–2,0
Valdžios sektoriaus vartojimas	1,2	1,4–2,4	0,8–1,8
Bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas	2,2	2,4–5,0	1,8–5,0
Eksportas (prekės ir paslaugos)	3,8	4,2–7,2	3,8–7,0
Importas (prekės ir paslaugos)	4,6	4,2–7,6	3,4–6,8

¹ Kiekvieno kintamojo ir laikotarpio ribos pagrįstos vidutiniu absoliučiu skirtumu tarp faktinių rezultatų ir euro zonos centrinių bankų praityje atliktų prognozių. Numatoma realiojo BVP ir jo sudedamųjų dalių raida pagrįsta dėl darbo dienų pakoreguotais duomenimis. Į numatomą eksporto ir importo raidą įtraukta prekyba euro zonoje.

Numatoma kainų ir sąnaudų raida

Numatoma, kad 2006 m. bendras SVKI vidutiniškai didės 1,9–2,5%, o 2007 m. – 1,6–2,8%. Numatoma kainų raida priklauso nuo kelių prielaidų. Pirma, numatoma, kad naftos kainos, dėl kurių pastaraisiais metais energijos sudedamoji dalis gerokai didino SVKI pagrindu apskaičiuotą infliaciją, prognozės laikotarpiu beveik nesikeis. Antra, manoma, kad vienam darbuotojui tenkantis nominalusis atlygis prognozės laikotarpiu didės nedaug. Kainų raidoje nenumatytas ženklus dėl naftos kainų pasireiškiantis antrinis poveikis darbo užmokesčiui. Trečia, į prognozes įtraukti tik tie netiesioginių mokesčių pokyčiai, apie kuriuos buvo pakankamai užtikrintai žinoma iki 2006 m. vasario 17 d. Galiausiai jos pagrįstos lūkesčiais, kad ne žaliavų importo spaudimas kainoms ir toliau bus mažas.

Palyginimas su 2005 m. gruodžio mėn. prognozėmis

Palyginti su 2005 m. gruodžio mėn. ECB mėnesiniame biuletenyje paskelbtomis Eurosistemos ekspertų makroekonominėmis prognozėmis, 2006 m. ir 2007 m. numatytos šiek tiek didesnės realiojo BVP augimo ribos, rodančios truputį palankesnę euro zonos ekonomikos perspektyvą.

Numatyta nauja vidutinio metinio bendro SVKI augimo riba 2006 m. yra netoli 2005 m. gruodžio mėn. prognozėse numatytos viršutinės ribos. 2007 m. numatytos didesnės ribos. Tai daugiausia rodo prielaidas dėl numatomų didesnių energijos kainų; dėl jų energijos sudedamoji dalis turės didesnę poveikį bendram SVKI, o ne energetikos sudedamosios dalies prognozės, palyginti su gruodžio mėn. prognozėmis, iš esmės nepasikeitė.

B lentelė. Palyginimas su 2005 m. gruodžio mėn. prognozėmis

(vidutiniai metiniai pokyčiai, procentais)

	2005 m.	2006 m.	2007 m.
Realusis BVP – 2005 m. gruodžio mėn.	1,2–1,6	1,4–2,4	1,4–2,4
Realusis BVP – 2006 m. kovo mėn.	1,4	1,7–2,5	1,5–2,5
SVKI – 2005 m. gruodžio mėn.	2,1–2,3	1,6–2,6	1,4–2,6
SVKI – 2006 m. kovo mėn.	2,2	1,9–2,5	1,6–2,8

© Europos centrinis bankas, 2006 m.

Adresas: Kaiserstrasse 29, 60311 Frankfurt am Main, Germany

Pašto adresas: Postfach 16 03 19, 60066 Frankfurt am Main, Germany

Telefonas: +49 69 1344 0

Faksas: +49 69 1344 6000

Interneto svetainė: <http://www.ecb.int>

Visos teisės saugomos.

Leidžiama perspausdinti švietimo ir nekomerciniais tikslais, jei nurodomas šaltinis.